

VÍKEND V ČR

in.ihned.cz/cr

Informace

- **Otvírací doba:** leden – duben, říjen – prosinec: po – pá: 9 – 16 hod., so – ne: 9 – 12 hod., 12.30 – 16 hod., květen – září: po – pá: 9 – 17 hod., so – ne: 9 – 12 hod., 12.30 – 17 hod. Poslední prohlídka začíná vždy nejpozději 60 minut před uzavírací hodinou.
- **Vstupné:** dospělí 80 Kč, děti od 6 do 15 let, studenti, ZTP, ZTP/P, senioři nad 60 let 45 Kč.
- Prohlídky se konají výhradně ve skupinách s odborným průvodcem, minimální účast je 6 návštěvníků, maximální obsazení prohlídky 40 osob včetně neplatících dětí do 6 let. Doba trvání prohlídky s výkladem v českém jazyce je cca 60 minut.
- Tel.: 583 248 433 (498), www.muzeumpapiru.cz

Výlet do štolý v Plané

Urození páni Šlikové se od roku 1627 pokusili spojit příjemné s užitečným – ve své mincovně razili stříbrňáky a ve svých štolách na ně získávali materiál. Bohužel, jak ukazují účty, peněžní výsledky takového podnikání byly překvapivě špatné. V letech 1623 – 1645 činil výnos pouhých 3,59 % a v letech 1660 – 1662 se dokonce hospodařilo se ztrátou 990 zl. Roku 1664 byl provoz dolů zcela zastaven. Jejich ztrátovost nenahradil ani výnos ze zmincování vytěženého kovu. Provoz mincovny tedy musíme považovat spíše za projev hrdosti Šliků na to, že mají na ražbu mincí právo a že jsou také schopni toto právo vykonávat.

Tyto slavně neslavné doby dodnes připomíná štola Ondřej Šlik v Plané. „Za celou směnu vyrazil středověký horník zhruba 6 centimetrů štoly,“ říká průvodce a ukazuje na ručně vykutaný profil. Celodenní sekání podél geologických vrás, sledování rudných žil a vytahování vydlabané horniny pomocí jednoduchých vrátků, to byla denní rutina

Kovové důlní telefony jsou součástí expozice záchranné techniky.

středověkých horníků. Později, když ve 20. století nastoupily vrtačky osázené vrtnými korunkami a dobývalo se pomocí plastických trhavin, sice skála mizela mnohem rychleji, ale že by byla těžba bezpečnější, to se říct nedá. Možná proto je v podzemí jedna expozice věnovaná technice důlních záchrannářů, jiná zase sbírce dorozumívacích prostředků – důlním telefonům. Nejpůsobivější je však čelba, tedy místo, kde chodba najednou končí, na kolejnicích stojí nakladač a před ním se leskne žíla rudy s nádhernými vyrostlicemi nerostů. Když něco takového najednou spatří horník, bez ohledu na to, jestli to bylo ve století šestnáctém či dvacátém,

tém, určitě se mu zatajil dech. Uprostřed tmavé skály se najednou rozzáří kamenná krása, která si nezádá s pohádkovými dekoracemi o podzemním pokladu. „Škoda, že není původní. Tuhle nám pomohli udělat kolegové s geologickou a mineralogickou erudicí,“ upřesňuje průvodce v čele skupiny.

Ačkoli se v okolí stříbro těžilo, štola Ondřej Šlik, která dnes slouží jako muzeum, nikdy v „ostrém“ provozu nebyla. Jednalo se o průzkumnou ražbu. Tady se, na rozdíl od jiných ražeb, tajné naděje majitelů panství ne naplnily. Stříbrné, olovené, měděné i antimonové těžby ale hrály v historii celého zdejšího kraje významnou úlohu už v době předhusitské. Kronikáři později popisují těžbu stříbronosných žil a známá je i argenitová těžba v dole Svatého Ondřeje severně od Plané. Ve druhé polovině 20. století se v lokalitách Dyleň, Vítkov a Zadní Chodov dobýval strategický uran.

Informace

- Mimo oficiální provozní dobu, která končí v září, je možné si domluvit prohlídku telefonicky na čísle 737 658 320.
- **Vstupné:** dospělí 60 Kč, studenti, důchodci, děti do 15 let 30 Kč, rodinná vstupenka, tj. dvě dospělé osoby a 3 děti do 15 let, 120 Kč. Délka prohlídky asi 50 až 60 minut.
- Do štoly je vstup možný pouze s průvodcem. Celková délka důlních prací (a tedy délka prohlídky) je necelých 200 metrů a teplota v podzemí dosahuje 10 stupňů Celsia.
- www.muplana.cz/muuplana_soubory/hornicke_muzeum/index.htm

Granáty a kamna ve Staré huti u Adamova

Pokud se vydáte do Moravského krasu za tajemstvím tamních jeskyní, věnujte trochu času procházce Josefským údolím. Kousek od Adamova, který je ideálním výchozím bodem pro výlety Moravským krasem, se tyčí neobyklá technická památka – Stará huť.

Cestování po RTIH

Evropská cesta industriálního dědictví (European Route of Industrial Heritage – RTIH) celkem zahrnuje 29 zemí a 830 lokalit s nejruznějšími průmyslovými památkami. Od technického a železničního parku Fond de Gras v Lucembursku, přes holandské muzeum textilu v Tilburgu až po muzeum Plzeňského Prazdroje.

Právě posledně jmenovaná památka je tzv. kotevním bodem, kterých je v rámci RTIH pouhých 66. Má se jednat o průřezová a důležitá zastavení na cestě za technickými poklady. Plzeňské muzeum se zařadilo po bok dalších „kotevních“ památek teprve letos a navíc jako jediné v rámci ČR. „Obvyčejných“ českých technických památek je na RTIH v době uzávěrky tohoto článku 15.

Čelba – místo, kde končí chodba a před vámi se leskne žíla rudy s nádhernými vyrostlicemi nerostů.